

Vedtak i Transportklagenemnda - Fly

Sammendrag

Krav om standarderstatning som følge av vesentlig forsinket flyvning.

Dato

28.03.2023

Saksnummer

2022-01419

Tjenesteytere

Air Baltic

Klager har i det vesentlige anført

Klager skulle reise med Air Baltics avgang BT154 fra Oslo til Riga 20. mai 2022. Planlagt ankomst var kl. 21.55, men flyet ble forsinket og de ankom Riga kl. 03.45 etter en forsinkelse på 5 timer og 50 minutter.

Tjenesteyterne har i det vesentlige anført

Flyvningen ble forsinket som følge av uventet teknisk feil. Flymaskinen YL-AAT som skulle utføre flyvningen ble satt på bakken kort tid før den skulle operere forutgående flyvning, BT153, fra Riga til Oslo på grunn av skade som følge av lynnedslag. Sikkerhetsinspeksjoner er pålagt ved lynnedslag av hensyn til flysikkerhet.

Air Baltic viser til at omstendigheter som ikke er ledd i flyselskapets ordinære virksomhet, og som ligger utenfor flyselskapets faktiske kontroll, kan anses som en ekstraordinær omstendighet i forordningens forstand, jf. EU-domstolens avgjørelse C-315/15. Lynnedslag er ikke en del av ordinær flydrift, og ligger utenfor Air Baltics faktiske kontroll. Det utgjør også en ekstraordinær omstendighet selv om hendelsen inntraff på forutgående flyvning dersom det er en direkte årsakssammenheng mellom omstendigheten og forsinkelsen av påfølgende flyvning, jf. EU-domstolens avgjørelse C-74/19.

Air Baltic foretok alle rimelige tiltak for å avverge forsinkelse og minimere ulempe for passasjerene. Inspeksjon av flymaskinen startet umiddelbart etter hendelsen. Det ville ta betydelig tid å utbedre skaden, og derfor ble flymaskinen satt på bakken.

Air Baltic hadde dessverre ikke reserveflymaskiner tilgjengelig som kunne utføre flyvningen uten vesentlig forsinkelse.

For å unngå kansellering av både forutgående flyvning og klagers flyvning, valgte Air Baltic å erstatte flymaskinen YL-AAT som skulle utføre klagers flyvning med flymaskinen YL-AAU. YL-AAU holdt på å utføre flystrekingen Amsterdam - Riga da forutgående flyvning fra Riga til Oslo hadde planlagt avreise.

Forutgående flyvning fra Riga til Oslo tok av etter 5 timer og 50 minutters forsinkelse, og ankom Oslo 5 timer og 31 minutter senere enn planlagt. På grunn av forsinkelsen ved ankomst til Oslo, tok klagers flyvning av 5 timer og 39 minutter senere enn planlagt, og ankom Riga 5 timer og 30 minutter senere enn planlagt. Air Baltic foretok alle rimelige tiltak for å minimere forsinkelsen og ulempe for passasjerer, og forsinkelsestiden ble redusert med 9 minutter.

Leasing av flymaskiner ble ikke vurdert som alternativ fordi dette er en veldig kostbar prosess, og ville utgjort en urimelig belastning.

Air Baltic mener at forsinkelsen av BT154 skjedde som følge av ekstraordinære omstendigheter og at selskapet foretok alle rimelige tiltak for å minimere følgene. Standardkompensasjon bør derfor ikke tilkjennes.

Nemnda bemerker

Forsinkelse som medfører at passasjerene kommer frem til det endelige bestemmelsesstedet mer enn tre timer etter det planlagte ankomsttidspunktet gir rett til erstatning, med mindre flyselskapet godtgjør at forsinkelsen skyldes ekstraordinære omstendigheter som ikke kunne vært unngått selv om alle rimelige tiltak var truffet. Det vises til EU-forordning 261/2004 artikkel 6 jf. artikkel 7 jf. artikkel 5 nummer 3 og EU-domstolens avgjørelser i Sturgeon m.fl. mot Condor (C-402/07) og Nelson m.fl. mot Lufthansa (C-581/10 og C-629/10).

Værforhold som påvirker flytrafikken ved at det ikke er mulig å lande eller ta av, ved at det oppstår store forsinkelser mv., kan være en slik ekstraordinær omstendighet som medfører at den reisende ikke har krav på erstatning. Dette må vurderes konkret. Det er flyselskapet som må godtgjøre at det foreligger et slikt spesielt tilfelle. Flyselskapet må videre godtgjøre at de har truffet alle rimelige tiltak for å unngå forsinkelsen.

I tråd med EU-domstolens avgjørelse C-74/19 kan en hendelse på en forutgående flyvning kvalifisere som en ekstraordinær omstendighet der hendelsen forårsaker forsinkelser for de etterfølgende flyvningene. Forutsetningen er at det er en direkte årsakssammenheng mellom den ekstraordinære omstendigheten og forsinkelsen av påfølgende flyvning.

I dette tilfellet har Air Baltic anført at forsinkelsen skyldtes at maskinen som skulle utføre klagers flyvning 20. mai, YL-AAT, ble skadet av lyn under en tidligere flyvning samme dag. Flyet måtte derfor gjennom sikkerhetsinspeksjon og skadene utbedres, og flymaskinen var ute av drift i 2 dager. Det vises til fremlagt dokumentasjon. Air Baltic har vist til at

de ikke hadde reservefly tilgjengelig som kunne utføre klagers flyvning uten vesentlig forsinkelse.

Nemnda mener at lynnedslag må anses som en ekstraordinær omstendighet i forordningens forstand.

Nemndas flertall - lederen og bransjerepresentantene - mener at flyselskapet har dokumentert at det er årsakssammenheng mellom lynnedslaget og forsinkelsen på klagers flyvning, og at det således er sannsynliggjort at forsinkelsen skyldtes en ekstraordinær omstendighet. I et slikt tilfelle har klager ikke krav på standarderstatning.

Nemndas mindretall - forbrukerrepresentantene - bemerker at Air Baltic ikke har vedlagt movement log som dokumenterer at det var flymaskin YL-AAT som opprinnelig var planlagt å utføre klagers flyvning. Mindretallet mener derfor at Air Baltic ikke har tilstrekkelig godtgjort at det var en klar årsakssammenheng mellom lynnedslaget som skadet flymaskin YL-AAT og forsinkelsen av klagers flyvning. Mindretallet anbefaler derfor at klager gis medhold.

Nemnda konkluderte deretter i tråd med flertallets oppfatning, og anbefaler at klager ikke gis medhold.

Forbrukerrepresentantene mener at klager i dette tilfellet har krav på forsinkelsesrente iht. forsinkelsesrenteloven, normalt regnet fra 30 dager etter at klager har krevd standardkompensasjon eller annen erstatning, og fra 7 dager etter at klager har krevd refusjon.

Vedtak

Transportklagenemnda anbefaler at klager ikke gis medhold.

Nemndas representanter

Helen Engebrigtsen (leder)

Borgar Sandvik (Forbrukerrådet)

Caroline Bernhardsen (Forbrukerrådet)

Sølvi Hagen (Ticket)

Stina Myhre Mevassvik (Norwegian Air Shuttle)